

Helse- og omsorgsdepartementet - HOD
Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 19/02424-30
Arkivkode: G00 &00
Saksbehandler: Kristin Weidemann
Wieland
Deres referanse:
Dato: 06.11.2021

Uttalelse fra KS Storbynettverk om endringer i pasientjournalloven

KS Storbynettverk ber Regjeringen Støre revurdere forslag om endringer i Pasientjournalloven som regjeringen Solberg har fremmet. Forslaget bryter med viktige prinsipper for maktfordeling mellom stat og kommune, og for prinsipper for finansiering av kommunene og nasjonal infrastruktur. Forslaget reflekterer etter Storbynettverkets vurderinger ikke intensjonene i Hurdalsplattformen og grunnleggende prinsipper i en tillitsreform.

Forslaget som ble lagt frem av regjeringen Solberg 12. oktober 2021, innebærer innføring av nye prinsipper for styring av kommunene, nye prinsipper for finansiering av nasjonal infrastruktur og innfører en helt ny form for øremerking av kommunenes inntekter til inndekning av kostnader på statens hånd. Dette vil gå utover tjenestetilbudet i kommunene.

Ny regjering bør ikke forhaste seg, men i samarbeid med kommunal sektor vurdere grundig både konsekvensene av lovbestemmelsene og alternativer og behov for justeringer, herunder tilhørende tekniske tilpasninger av Statsbudsjett 2022 slik at Norsk Helsenett SF sikres nødvendige direkte bevilgninger til sitt arbeid. Dette i tråd med regjeringens posisjon i Hurdalsplattformen om å se på nye finansieringsmodeller og organisering og styring av eHelse-feltet.

Forslag om ny e-helselov ble trukket av forrige regjering i fjor fordi det ikke var nok støtte til lovforslaget i Stortinget. Rett før sommeren ble bestemmelsene i eHelseloven som mest direkte berørte kommunene på nytt lagt ut på høring, denne gangen hjemlet i pasientjournalloven. Vi mener at innholdet ikke i stor nok grad tar hensyn til hovedinnvendingene fra kommunal sektor sist bestemmelsene i forslaget var oppe til høring og politisk behandling.

KS Storbynettverk (Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Bærum, Kristiansand, Drammen, Tromsø) ønsker å understreke at vi støtter sterkt opp om behovet for og utvikling av nasjonale samhandlingstjenester. De siste årene har dokumentert at kommunene er raske til å ta i bruk nasjonale samhandlingstjenester som bidrar til økt kvalitet, effektivitet eller bedre tjenester for innbyggerne. Det er også naturlig at kommunene betaler for de tjenestene de faktisk bruker i sin drift. KS Storbynettverk mener imidlertid det er særlig prinsipielt betenkelig at lovforslaget gir en hjemmel for Helse- og omsorgsdepartementet til å kunne pålegge kommunene betalingsplikt for kostnadene til plattformkostnader og statlige tjenester de verken er brukere av eller målgruppe for.

Dersom lovforslaget ikke justeres betydelig risikerer kommunene å måtte kutte i kjernetilbudet for å dekke statens utgifter til utvikling, drift og forvaltning av nasjonale e-helseløsninger. Det er åpenbart at det vil gå på bekostning av de som trenger tjenestene våre. Vi er også bekymret for at kommunene pålegges å ta i bruk og betale for løsninger som ikke er klare og for tjenester som kommunene verken bruker eller er målgruppe for. Dersom forslaget går gjennom slik det foreligger, vil ikke kommunene ha en reell påvirkning på prioriteringene. Dessuten innebærer forslaget at det innføres helt nye prinsipper for styring og finansiering av kommunene. Storbynettverket er også sterkt bekymret for presedensskapende effekter for andre sektorer.

Flere av løsningene som ligger i det nye lovforslaget er ennå ikke tilpasset for implementering i bredden av de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Andre løsninger er i mindre grad utviklet med tjenester innrettet mot kommunenes drift. Dette reduserer nytteeffekten for kommunene. Vi oppfordrer derfor regjeringen om å utrede alternative modeller og finansiering sammen med kommunal sektor. Vi må sikres reell innflytelse på de prioriteringene som gjøres. Arbeidet kan sees i sammenheng med både gjennomgangen av organiseringen og styringen av ehelse-feltet, og utredning av nye finansieringsmodeller – som Regjeringen har klare posisjoner på i Hurdals-plattformen.

Som storbykommuner og i samarbeid med KS vil vi fortsette å prioritere vårt engasjement for å få på plass gode samhandlingsløsninger og støtte utbredelsen av dem gjennom deltagelse i prosjekter, styrende organer, samarbeidsgrupper, digitaliseringsnettverk og gjennom praktisk utprøving. Storbynettverket og KS ser frem til dialog og samarbeid med regjeringen om alternative finansieringsmodeller og -prinsipper som er bærekraftige og som sikrer lokaldemokratisk eierskap til beslutninger om løsninger som skal innføres og konsekvenser av dette for egen virksomhet.

Med vennlig hilsen

Raymond Johansen (Oslo)	Rita Ottervik (Trondheim)	Kari Nessa Nordtun (Stavanger)
Lisbeth Hammer Krog (Bærum)	Jan Oddvar Skisland (Kristiansand)	Gunnar Wilhelmsen (Tromsø)
Roger Valhammer (Bergen)	Monica Myrvold Berg (Drammen)	Gunn Marit Helgesen (KS)

Mottakere:

Helse- og omsorgsdepartementet - HOD, Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Kopi:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet - KMD

Kommunal- og forvaltningskomiteen på Stortinget

Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget